

Instructies afname sputum

I. Indicaties

Diagnose van bacteriële lage luchtweginfecties. Een sputum is geen geschikt staal voor het opsporen van Pneumocystis jirovecii, schimmels of virussen.

II. Patiëntvoorbereiding

Een spontaan opgehoest sputum moet representatief zijn voor de lage luchtwegen en mag zo weinig mogelijk bijbesmet zijn met commensale flora uit de mond- en keelholte. Als maat voor de kwaliteit van de staalname wordt steeds het aantal plaveiselepitheelcellen microscopisch beoordeeld. De aanwezigheid van plaveiselepitheelcellen wijst op oropharyngeale bijbesmetting.

Voor een representatief staal wordt de voorkeur gegeven aan een staal dat 's ochtends' werd bekomen, na spoelen van de mond of na gorgelen met water.

Een correcte patiëntidentificatie d.m.v. actieve bevraging naar naam en geboortedatum gaat vooraf aan de staalname.

Staalidentificatie :

Maak voor gehospitaliseerde patiënten gebruik van het scanningssysteem en monsteretiketten afgedrukt via Cyberlab.

Bij ambulante patiënten dient de volledige naam en geboortedatum op het staal te worden vermeld. Externe artsen die gebruik maken van Cyberlab order entry kunnen gebruik maken van de door ons geleverde barcode-etiketten ter identificatie.

III. Benodigdheden

Een steriel recipiënt met schroefdeksel

IV. Staalcollectie

- Laat de patiënt de mond spoelen met water of eventueel gorgelen met water.
- Patiënten met een kunstgebit dienen dit uit te nemen alvorens het sputum op te hoesten.

- Eventueel kan een voorafgaande tapotage of een drainagehouding (zijlig met voeteinde wat hoger) nuttig zijn.
- Laat de patiënt eerst eens diep zuchten.
- Laat de patiënt na een krachtige inspiratie, de stemspleet sluiten en krachtig hoesten.
- Laat de patiënt de opgehoeste fluïmen rechtstreeks in het steriel potje uitspuwen.
- Draai het potje goed dicht.

V. Staalbewaring

Gelieve het staal zo snel mogelijk naar het labo te brengen. Het staal kan maximaal 2u bij kamertemperatuur worden bewaard. In afwachting van het transport kan het staal in de frigo worden bewaard.

Bewaring gedurende maximaal 24 uur bij 2 tot 8°C is toegestaan.

VI. Referenties

A guide to specimen management in clinical microbiology (2nd edition). ASM Press (1999)